

Erfaringer med å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

Hilde Slåtten

Nettverksmøte Olweus instruktører

Gardermoen, 18 oktober, 2017

Å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing:

Erfaringsbasert kunnskap om utforming og organisering av tiltak

Kjersti B. Tharaldsen

Hilde Slåtten

Charlotte H. H Hancock

Edvin Bru

Kyrre Breivik

Læringsmiljøsentret

Uni Research Helse

Å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

- Hvilke erfaringer har deltakerne med å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing?
 - Hilde Slåtten, Kyrre Breivik,
RKBU Vest

Metode: Fokusgruppeintervju

- Skolehelsetjenesten
 - Kommunehelsetjenesten
 - Spesialisthelsetjenesten
 - Forsker
- HELSE
- Skoleansatt/rektor
 - PPT
 - Skoleeier
 - Mobbeforsker
- SKOLE
- Mobbeombud
 - Interesseorganisasjon
 - Jurist
- ANNET

Erfaringer med å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

- Hva har fungert bra og mindre bra i skole- og helsesektorens arbeid med å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing?
- Hva har fungert bra og mindre bra i ulike aktørers samarbeid med å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing?

Hvilke erfaringer har deltakerne med å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing?

- Ett av funnene:
- **Det er manglende kunnskap og kompetanse i skolen til å følge opp barn og unge som har være utsatt for mobbing.**

UTFORDRING:

- Ut fra din erfaring som Olweusinstruktør, hva er sammenhengen mellom kunnskap og det å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing?
- Noter for deg selv: For å følge opp barn og unge som har vært utsatt for mobbing er det viktig med kunnskap om: «...»
- To og to – Hva er det viktig med kunnskap om? (refleksjonen tas videre i gruppearbeid)

Barn og unge som har vært utsatt for mobbing får ikke oppfølging

«For jeg jobber jo nå med, jeg har gjort det en stund nå, med å behandle unger som har, som har erfaring, mobbeerfaring. Og vi ser veldig ofte at de kommer kanskje inn for depresjon/angst, også er det når vi begynner å grave i historier, så handler det veldig, veldig ofte om... mobbeerfaringer. Mhm. Sånn at faktisk så, noen er alvorlig traumatisert på grunn av det».

(Representant fra spesialisthelsetjenesten)

Grupper som ikke får den oppfølgingen de trenger

- Barn som ikke forteller om mobbingen til voksne i skolen
- Barn som ikke blir trodd når de rapporterer om mobbingen til voksne i skolen
- Barn som ikke får hjelp til å avslutte mobbingen
- Barn som ikke får hjelp til å håndtere ettervirkningen av mobbingen

Årsaker til hvorfor oppfølgingen av elever som har vært utsatt for mobbing ble avsluttet for tidlig

- Saken avsluttes fordi mobbingen har opphørt, og skolene ikke vet de er pliktet til å følge opp til eleven har det bra.
- Saken avsluttes fordi skolene ikke har oppfattet at eleven trenger videre oppfølging (på skolen og/eller i helsetjenestene)
- Saken avsluttes fordi skolen ikke vet hvordan de skal hjelpe eleven samtidig som eleven ikke tilfredsstiller kravene for videre oppfølging i helsetjenestene

Årsaker til hvorfor oppfølgingen av elever som har vært utsatt for mobbing ble avsluttet for tidlig

- Saken avsluttes fordi eleven ikke lenger ønsker å ha noe med saken å gjøre
- Saken avsluttes fordi eleven skifter skole, og oppfølgingen ikke blir videreført fra barneskole til ungdomsskole, eller fra ungdomsskolen til videregående skole

Utfordringer mht å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

Utfordringer mht å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

- Manglende kunnskap og kompetanse om hvordan følge opp barn og unge som har blitt mobbet

Manglende kunnskap og kompetanse om hvordan følge opp barn og unge som har blitt mobbet

«... jeg føler at, når jeg begynte i den stillingen nå, så begynte jeg å lete etter informasjon, ikke sant? Ja, hvordan jobber man da aktivt, liksom, vi skal forebygge, vi skal avdekke, vi skal håndtere dette med mobbing, sant? Og så leser jeg bøker og er på kurs, og så er det masse om forebygging og masse om systematikken i det, også avdekking, og så kommer jeg til håndteringsbiten, og så er det to sider. (...) Og jeg tror det er litt det vi noen ganger sitter med, at vi sitter i møter, vi er mange og det er tverrfaglig og det er liksom hele systemet er på plass, men vi vet ikke helt hva vi skal gjøre. (...) Så det å liksom si ja, hva betyr det for skolen i de timene elevene er på skolen? Hva skal jeg som lærer gjøre? Hvordan kan jeg bygge relasjonen? Hva ligger i det? Hva skal jeg som forelder gjøre hjemme når jeg blir redd og hun gråter? Og skal jeg pushe til skolen, skal jeg ikke?».

(Mobbeombud)

Kunnskap - kompetanse

- «Systemet er på plass, men vi vet ikke helt hva vi skal gjøre!»
- To og to:
- Hvor i «systemet» erfarer du at det er mest behov for styrking og kompetanse?

Utfordringer mht å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

- Manglende kunnskap og kompetanse om hvordan følge opp barn og unge som har blitt mobbet
- Skolene vet ikke nok om konsekvensene av mobbingen

Utfordringer mht å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

- Manglende kunnskap og kompetanse om hvordan følge opp barn og unge som har blitt mobbet
- Skolene vet ikke nok om konsekvensene av mobbingen
- Helsesøster blir ikke koplet inn i skolen sin oppfølging

Helsesøster blir ikke koplet inn i skolen sin oppfølging

«Ehm, vi blir ofte glemt, da, og innkaller på møter og sånn. Så jeg tenker, hvis man oppdager et ehm, en sak liksom, av mobbing, så kunne vi være med på samarbeidsmøter med foreldre fra begynnelsen, (...) Det er jo ikke bare sånn at det blir slutt, det vet vi. De som er sårbare de blir plaget igjen, så da kan man følge opp og ta vare på de i forhold til psykisk helse. At man tar det på lavterskel og psykologisk førstehjelp, ett eller annet, (...) Også jeg kan kanskje ikke forebygge helt, men noe. Men hvis, da kan man følge med om det kommer noe senvirkning. At man kan kanskje henvise videre et annet sted. Så det jeg føler er at det er at det er svikt i systemet, da, som savner, selv om jeg har ikke veldig mye tid på skolen.»

(Representant fra skolehelsetjenesten)

Det som har fungert bra mht å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

Det som har fungert bra mht å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

- Å resosialisere barnet som har vært utsatt for mobbing tilbake til skolemiljøet

Å resosialisere barnet som har vært utsatt for mobbing tilbake til skolemiljøet

«Jeg hadde ei som ble utsatt for mobbing. Ehm, hun var på en måte havnet i utkanten av det sosiale miljøet, da. Er ute i nesten hvert friminutt, (...) når hun kommer ut da i friminuttet, og en voksen går bort til denne jenta og står og prater med henne. Og når de står der og prater, så kommer andre bort, for de trekkes bort, også blir de pratende sammen. Også sier de "skal vi hoppe tau?". "Ja, vi hopper tau." Også er jenta med i en del av, som en del av den sosiale gjengen. Også gjør en det til stadighet, og hun trekkes med, og til slutt så er hun en del av det sosiale miljøet...»

(Skoleansatt)

Det som har fungert bra mht å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

- Å resosialisere barnet som har vært utsatt for mobbing tilbake til skolemiljøet
- Spesifikke helsetiltak

Det som har fungert bra mht å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

- Å resosialisere barnet som har vært utsatt for mobbing tilbake til skolemiljøet
- Spesifikke helsetiltak
- En person som følger opp og bryr seg

En person som følger opp og bryr seg

«Så en av de beste erfaringene jeg har fra sånne mobbesaker er en person som har en veldig trygg og god støtteperson, tidligere fra skolen eller fra en tidligere skole, som fulgte personen videre og som fungerte som en coach rett og slett, sant? Og som da er i tett samarbeid, men som var der i hverdagen. Hvordan kan du gjøre det nå? Og pushe litt. (...) Ja, og jeg tenker at det, der har det fungert aller best av de helt konkrete sakene jeg har hatt»

(Representant frå spesialisthelsetjenesten)

Det som har fungert bra mht å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

- Å resosialisere barnet som har vært utsatt for mobbing tilbake til skolemiljøet
- Spesifikke helsetiltak
- En person som følger opp og bryr seg
- Et godt samarbeid med foreldre

Det som har fungert bra mht å ivareta barn og unge som har vært utsatt for mobbing

- Å resosialisere barnet som har vært utsatt for mobbing tilbake til skolemiljøet
- Spesifikke helsetiltak
- En person som følger opp og bryr seg
- Et godt samarbeid med foreldre
- Beredskapsteam mot mobbing

Takk for oppmerksomheten!

